

In memoriam Remi Verwimp (25.10.1945 – 21.10.2009)

Elke Vandeperre

Op 21 oktober 2009 overleed Remi Verwimp aan de gevolgen van acute leukemie. Dertig jaar lang inspireerde en stuwde hij de kritische christelijke basisbeweging in Vlaanderen aan. Hij richtte de Werkplaats voor Theologie en Maatschappij op, was medeoprichter en bezieler van talrijke organisaties waaronder de Maatschappijkritische Kristenen, later Basisbeweging voor Democratie in Samenleving en Kerken, hij was actief in Christenen voor het Socialisme, wereldwinkel en strijdkoor, in Latijns-Amerikacomitees, in de christelijke arbeidersbeweging. En hij was priester van het bisdom Antwerpen, een deel van zijn identiteit waarmee hij heel zijn leven dynamisch geworsteld heeft, op zoek naar een maatschappelijk relevante invulling. Als agogisch theoloog, emancipatorisch vormingswerker, organische intellectueel ... gaf Remi het priesterschap een nieuwe dimensie.

Leendert Oranje schreef ooit: "Leven wordt niet bepaald door lengte, gezondheid en geluk, maar door de Stem die in jouw leven mocht klinken." Deze overtuiging heeft Remi bepaald tot het allerlaatste moment van zijn leven. Die Stem kwam hij via de Agogisch Theologische Opleiding in Utrecht op het spoor via kritische lezing van de joodse en christelijke bronnen, de Stem van een bevrijdende god, het gebeuren dat vorm krijgt in het wegtrekken van mensen uit onderdrukkende systemen en structuren. Die Stem kwam hij niet alleen tegen in de Schriften, maar vooral in het dagelijkse appel van arbeiders, armgemaakten, allochtonen, de uitgebuite aarde. Het was de Stem van wie geen woord meer uit zijn strot krijgt, de Stem van wie nooit de taal leerde om zich ermee te verweren, de Stem van al die mensen in verleden heden en toekomst die het recht op 'het goede leven' ontstolen wordt. De Stem die om

mededogen en verbondenheid schreeuwt. Die Stem bepaalde zijn leven, zijn doen en laten, zijn engagementen, zijn allianties.

Remi had de eigenschap om mensen met zijn tegendraads verhaal en zijn hartstochtelijke overtuiging aan te steken. Achttien jaar lang mocht ik als collega, bondgenoot en zielsgenoot getuigen hoe hij dat deed: hoe hij grondig voorbereid naar vergaderingen trok om die Stem op de agenda te krijgen, hoe hij bewegingen aanstuurde, vooruit schopte, uitdaagde om dicht bij de actualiteit maatschappelijk relevant bezig te zijn. Hoe hij bijna als een boulemiepatiënt stapels literatuur verslond, studeerde, kranten tot stapeltjes bijzonderheden knipte om mensen er vervolgens ernstig over te laten struikelen. Hoe nauw hij luisterde naar deelnemers in groepen, en alledaagse als uitgangspunt nam, het persoonlijke politiek maakte, hoe hij het heil op de hiel zat maar nooit zonder het onheil eerst grondig te analyseren en te ontmaskeren. Hoe hij erin lukt om van mensen een groep te maken, hoe hij ze in beweging zette, de straat op stuwde om te eisen wat belangrijk is, voor henzelf, maar ook voor onbekende bondgenoten. Hoe hij verdichtte wat gelovigen en ongelovigen aan kwaliteit van leven en solidariteit te vieren hebben. Hoe hij in die voorbije dertig jaar telkens opnieuw jonge mensen ruimte en kansen heeft gegeven om hun eigen projecten en visies vorm te geven – mij niet in het minst.

Zijn weerbarstige keuzes om het schijnbaar onverzoeerbare te verbinden, en om de Stem van de kruimelachtigen tot opperste gezag te maken, maakte hem vaak tot een moeilijk mens. Tegelijk maakte zijn dwarse onwrikbaarheid hem ook tot een trouwe medestander in zijn strijd voor een democratische en profetische Kerk, in zijn bondgenootschap met socialist en marxisten,

met emancipatorische bewegingen binnen de islam, in zijn strijd met landloze boeren zowel hier in Vlaanderen en in Latijns Amerika, met ecologisten, arbeiders en andersglobalisten. Zo onbuigzaam als hij zich profileerde ten aanzien van machtsstructuren, zo flexibel stelde hij zich op ten aanzien van ieder die zelfkritisch en solidair recht wou doen aan de rechtelozen. Zo scherp als hij kon zijn in zijn analyse en woede om onrecht, zo hartstochtelijk en trouw was hij in zijn betrokkenheid en engagement, in zijn vriendschappen en bondgenootschappen.

We zullen hem ontzettend missen, hoewel hij – in de velen die hij doorheen zijn leven inspireerde, in de teksten en beweging die hij achterlaat – ook present blijft. Onuitwisbaar. Stuwende Stem in onze strijd vandaag en morgen.